

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَارْحَمِهِمْ

اخلاق دانشگاهی

(حرفه و نقش‌های حرفه‌ای در دانشگاه علوم پزشکی)

دکتر مهران سیف‌فرشد

در تهیه این اسلایدها از مجموعه اسلایدهای سایر اساتید استفاده شده است.

تعریف

اخلاقیات مجموعه ای از اصول است که به ما کمک می کند تا درست را از اشتباه ، خوب را از بد بشناسیم. **Ethics** می تواند راهنمای واقعی و عملی در اشکال مختلف زندگی (فردی، حرفه ای، سازمانی و اجتماعی) باشد، در مورد همه انتخاب هایی که انجام می شود.

به عبارت ساده تر، **Ethics** یک سیستم اصول اخلاقی است که بر نحوه تصمیم گیری و زندگی مردم تأثیر می گذارد. اخلاق مربوط به چیزهایی است که برای افراد و جامعه مفید است و از آن به عنوان فلسفه اخلاقی نیز یاد می شود.

علم اخلاق (Ethics)

مطالعه آکادمیک

رفتارها و هنجارهای اخلاقی

نظریات مطرح در فلسفه اخلاق

Meta Ethics

۱- فرا اخلاق

Normative Ethics ۲- اخلاق هنجاری یا دستوری

Applied Ethics

۳- اخلاق کاربردی

اخلاق کاربردی Applied Ethics

بهره گیری از علم اخلاق در حوزه کاربردی بوده
و موضوعات مورد بحث و مورد اختلاف را
مورد بررسی قرار می دهد.

تعريف دانشگاه

**The teaching, studying, and
scientific work that happens
in colleges and universities**

حوزه های اخلاق دانشگاهی در علوم پزشکی

آموزش (یاد دهی و یادگیری)

پژوهش

ارائه خدمات

مدیریت

تعریف پروفتا لیسیم

حرفه‌ای گرایی:

- رفتار، اهداف یا کیفیتی است که یک فرد حرفه‌ای را توصیف می‌کند.

Merriam Webster dictionary

مشخصات یک حرفه

۱. اشتغال به حرفه عموماً نیاز به دانش یا مهارت

تخصصی دارد

۲. جامعه به اعضا حرفه امتیازات خاصی را اعطا می

کند

۳. جامعه از آنها انتظار دارد در ارائه خدمت اجتماعی

منافع جامعه را بر منافع خود مقدم بدارند.

حرفه‌ای بودن

- حرفه‌ای بودن یک خصوصیت ذاتی یا حق موروثی نیست بلکه امتیازی است که جامعه اعطا می‌کند.
- ابقاء این امتیاز بستگی به باور جامعه به قابل اعتماد بودن اعضا آن حرفه دارد.
- برای قابل اعتماد بودن، حرفه‌ای‌ها باید به تعهدات حرفه خود پای‌بند باشند.

الزامات حرفه ای بودن

Altruism

- نوع دوستی، گذشت

Accountability

- پاسخگویی

Excellence

- تعالی حرفه ای

Duty

- وظیفه شناسی

Honor and integrity

- صداقت و شرافت

Respect for others

- احترام به دیگران

نقش های عضویات علمی در علوم پزشکی

- آموزش **Education**

- مراقبت یا سایر خدمات دانشگاهی **Care or Service**

- پژوهش و ارتقای مرزهای دانش و فناوری **Research**

- مدیریت (عمومی و مدیریت نظام سلامت) **Management**

اهداف اختصاصی آموزش رفتار حرفه‌ای

- هدف از آموزش رفتار حرفه‌ای، ارتقاء سطح مناسب رفتار حرفه‌ای برای شاغلین حرف پزشکی است:
- افزایش توانایی برای شناخت رفتار غیر حرفه‌ای
- اطمینان از اینکه شاغلین حرف پزشکی می‌توانند چالش‌های حرفه‌ای را تجزیه و تحلیل نموده و در مورد بهترین عملکرد و رفتار حرفه‌ای بحث نمایند.
- ارزیابی دقیق خود و همکاران در مورد رفتار حرفه‌ای
- بازخورد موثر
- ایجاد فرصت برای رهبری همسانان در آموزش رفتار حرفه‌ای

چرا اخلاق (شرافت) دانشگاهی مهم است؟

- First, having **academic integrity** means that others can trust you. The people with whom you deal know that they can rely on you to act honestly and to do what you say you will do. ...
- Second, having **academic integrity** is **important** because it provides value to your degree.
- Finally, Acting with integrity can **reduce** a lot of **unnecessary stress** in your life, making you **happier, healthier, and more productive.**

اخلاق دانشگاهی برای چه کسانی مهم است؟

- برای خود فرد (چه هیات علمی چه دانشجو)
- برای دانشگاه
- برای جامعه
- برای ایده های نو

های اخلاق دانشگاهی چالش

(جنبه های اخلاقی در آموزش بالینی)

سناریوی اول

○ استاد مشغول ویزیت بیماران بخش است. هنگام معرفی بیمار توسط کارورز، متوجه می شود بیمار را خوب معاینه نکرده و شرح حال کاملاً مغایر با وضعیت بیمار است؟

سناریوی دوم

○ کارورز هنگام ویزیت بیماران درمانگاه، بیمار را با نام بیماریش معرفی می کند.

سناریوی سوم

- آزمایشات بیمار نشان دهنده احتمال بالای ابتلای وی به بیماری بدخیم است. بیمار از استاد تشخیص بیماری اش را می پرسد؟
- چه اقدامی باید انجام داد؟

چالش‌های اخلاقی در دانشگاه

○ چالش‌های اخلاقی در آموزش

- چالش‌های اخلاقی آموزش نظری

- چالش‌های اخلاقی آموزش عملی

- چالش‌های اخلاقی آموزش بالینی

○ چالش‌های اخلاقی در مراقبت بالینی (ارائه خدمت)

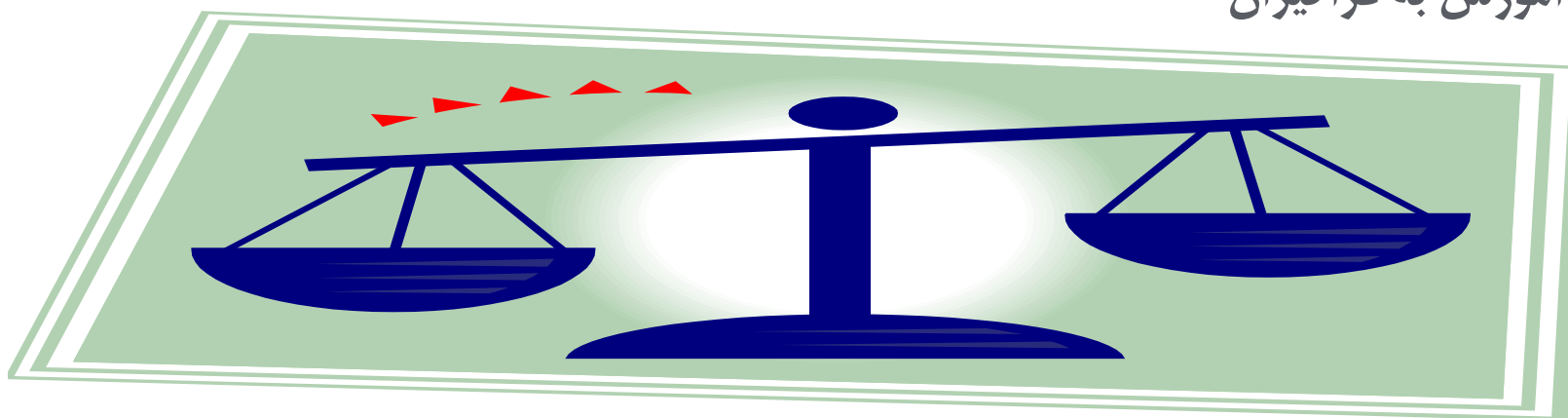
○ چالش‌های اخلاقی در پژوهش

○ چالش‌های اخلاقی در مدیریت نظام سلامت

چالش آموزش بالینی

مراقبت از بیماران

آموزش به فراگیران

مراقبت از بیماران

○ بیماران انتظار دارند (حق دارند) تا بهترین خدمات سلامت را از طرف پزشکان معالج ایشان دریافت کنند.

○ به این خاطر بیماران انتظار دارند پزشکی که از ایشان مراقبت می‌کند و اقدامات تشخیصی درمانی را در مورد ایشان به انجام می‌رساند توانمند و کارآزموده باشد.

آموزش به فراگیران

- از سوی دیگر آموزش بالینی ماهیتاً آموزش حین کار است.
- به تعبیر دیگر فراگیران در این نظام در عین ارائه خدمت به بیماران، خود نیز آموزش می بینند.
- حتی مجرب ترین پزشکان نیز روزی برای اولین بار یک فعالیت تشخیصی درمانی را انجام داده و در حین انجام آن آموزش دیده اند

عدم تعادل

○ مراقبت از بیمار: نسل آینده جامعه پزشکی کشور افرادی ناتوان خواهند بود که منجر بروز اختلال در نظام سلامت و آسیب دیدن منافع جامعه می شود.

○ آموزش به فراگیر: مراقبت از بیمارانی که در حال حاضر در مراکز آموزشی تحت مراقبت هستند به طور جدی به خطر می افتد

سناریوی چهارم

○ آقای دکتر الف که فرزند سه ساله خود را به علت تنگی نفس و سرفه به بیمارستان آورده و کارآموزان دور کودک حلقه زده اند تا او را معاینه کنند.

سناریوی پبحم

○ کارورزی که دستیارش از او می خواهد از نوزاد خون گیری شریانی انجام دهد و او را تنها می گذارد در حالی که او قبلا این کار را تجربه نکرده است.

سناریوی هشتم

○ دستياری که در اتاق عمل می خواهد برای یک
مريض سزارين arterial line بگذارد فقط به
خاطر این که آموزش ببیند.

نظریه مبتنی بر اصول چهارگانه (**PRINCIPLE-BASED ETHICS**)

Autonomy الف) اختیار و استقلال فرد

Beneficence ب) سودرسانی

Nonmaleficence ج) عدم زیان رسانی

Justice د) عدالت

احترام به حق انتخاب بیمار

○ هر انسان صاحب صلاحیتی حق دارد بدون قرار گرفتن تحت فشار، آزادانه و با در اختیار داشتن اطلاعات کافی در مورد اقداماتی که قرار است در مورد او صورت گیرد تصمیم بگیرد.

○ بررسی ها نشان می دهد که در روال جاری عملکرد مراکز آموزشی چندان توجهی به حق انتخاب (دانشجو، بیمار، استاد و...) نمی شود.

احترام به حق انتخاب بیمار

- در یک مطالعه در ایالات متحده مشخص شد که تنها ۳۸٪ بیمارستان ها به بیماران خود اطلاع می دهند که دانشجویان در روند ارایه مراقبت ایشان حضور دارند.
- مطالعات دیگر نشان می دهد که در موارد قابل ملاحظه ای اعضای هیأت علمی یا خود دانشجویان موقعیت خود را به طور کامل برای بیمار تشریح نمی کنند.
- نکته بسیار نگران کننده آن که مطالعات نشان می دهد میزان پایبندی دانشجویان به اصول اخلاق پزشکی در طول دوره آموزش بالینی افت می کند
- مطالعات انجام شده روی بیماران نیز نشان می دهد که بیماران معتقدند اطلاعات کافی در مورد موقعیت فراگیران به آنها داده نمی شود.

احترام به حق انتخاب بیمار

○ اخذ رضایت آگاهانه از بیمار برای مشارکت در آموزش پزشکی امری ضروری است.

○ به این منظور بیمار باید از موقعیت کاری، سطح توانمندی کسانی که خدمات را ارائه می دهند و مضار و منافع این مشارکت به خوبی آگاه باشد.

○ گرفتن یک رضایت کلی در هنگام پذیرش یا بستری شدن کافی نیست.

منفذ بودن

○ ما وظیفه داریم اقداماتی که بیشترین فایده را برای بیمار در بردارد انجام دهیم.

○ این اصل هم برای تک تک بیماران و هم برای کل جامعه موضوعیت دارد.

○ به این منظور شاغلین حرف سلامت موظفند در مورد هر اقدام پزشکی نسبت بین منافع و مضار را بسنجند و در نهایت در مورد ضرورت اقدام مورد نظر تصمیم بگیرند.

منفذ بودن

○ فایده اصلی مشارکت بیماران در امر آموزش پزشکی خدمت به جامعه و نسل آینده است

○ با این وجود مشارکت سطوح مختلف فراگیران در ارایه مراقبت از بیماران می تواند دارای منافع مستقیم برای بیماران نیز باشد.

○ در واقع مطالعاتی وجود دارند که نشان می دهند میزان رضایت بیمار به دنبال مشارکت فراگیران در روند مراقبت از ایشان کاهش پیدا نمی کند.

مضر نبودن

- ما اجازه نداریم آگاهانه و عامدانه اقدامی انجام دهیم که به بیمار ضرر بزند. این ضرر شامل خسارات جسمی، روانی و مالی می باشد.
- مشارکت فراگیران در مراقبت از بیماران نباید ضرری را متوجه ایشان نماید.

رعایت عدالت

- همه بیمارانی که شرایط سلامتی آنها برابر است باید از امکانات و خدمات سلامت یکسان برخوردار باشند.
- این امر ناظر بر رعایت عدالت در توزیع منابع و امکانات محدودی است که در حوزه سلامت هزینه می شود.
- البته در تعریف برابر بودن می توان معیارهای مختلفی را تعریف کرد.

رہایت عدالت

○ نباید بار مشارکت در امر تربیت نیروی انسانی پزشکی به عہدہ گروہ خاصی از مردم جامعہ باشد.

- در ایالات متحدہ مطالعات نشان می دہد کہ قسمت عمدہ بیمارانی کہ در آموزش پزشکی مشارکت می کنند افراد غیرسفید پوست ہستند.
- در مطالعہ دیگر مشخص شدہ است کہ فرزندان پزشکان و شاغلین حرف پزشکی کمتر از فرزندان سایر اقشار جامعہ توسط دانشجویان ویزیت می شوند.

مکالماتی به چند مطالبه

- ۵۸٪ دانشجویان سال سوم و چهارم ذکر کردند که در طول دوره دانشجویی خود، رفتاری غیر اخلاقی انجام داده‌اند.
- ۵۲٪ آنها عنوان کردند که با دروغ یا تحریف اطلاعات، بیمار را فریفته بودند.
- در مجموع ۸۰٪ دانشجویان حداقل یکی از این دو را مرتکب شده بودند.*

* [Feudtner C](#), [Christakis DA](#), [Christakis NA](#). Do clinical clerks suffer ethical erosion? Students' perceptions of their ethical environment and personal development. Acad Med. 1994 Aug;69(8):670-9.

○ ۸۹٪ دانشجویان شاهد توهین پزشکان (رزیدنتها و استادان) به بیماران و ۶۱٪ شاهد رفتار غیر اخلاقی توسط اعضاء تیم درمان بوده اند.

○ و ۵۴٪ خود را شریک جرم ایشان می دانستند.

○ ۶۲٪ دانشجویان اذعان داشتند که حداقل بخشی از اصول و ارزش های انسانی شان از بین رفته یا کمرنگ شده است.*

* [Feudtner C](#), [Christakis DA](#), [Christakis NA](#). Do clinical clerks suffer ethical erosion? Students' perceptions of their ethical environment and personal development. Acad Med. 1994 Aug;69(8):670-9.

○ ۵۵٪ دانشجویان سال چهارم عقیده داشتند که توهین‌های پزشکان (رزیدنت‌ها و استادان) به بیماران اغلب یا گاهی درست است. درحالی‌که ۲۴٪ دانشجویان سال اول چنین اعتقادی داشتند.*

* Satterwhite RC, Satterwhite III WM, Enarson C. An ethical paradox: the effect of unethical conduct on medical students' values. *J Med Ethics*, 2000;26:462-465.

○ حس همدلی (empathy) دانشجویان در انتهای سال سوم
دانشجویی در مقایسه با ابتدای دانشجویی به میزان معنی داری
افت نشان می دهد.*

* [Hojat M](#), [Mangione S](#), et al. An empirical study of decline in empathy in medical school. Med Educ. 2004 Sep;38(9):934-41.

چالش‌های آموزش و ارتقای اخلاق در علوم پزشکی ۱

- ۱ - تفاوت نگذاشتن بین اخلاق نظری و اخلاق عملی
- ۲ - بسنده کردن به تدریس نظری و محدود، به خیال اینکه مسئله اخلاق و رفتار حل می‌شود.
- ۳ - محدود کردن اخلاق علوم پزشکی به اخلاق پزشکی و حداقل‌های آن
- ۴ - کم توجهی به نیاز دانشجویان به یادگیری اخلاق
- ۵ - کم توجهی به نقش سایر مدرسین و محدود کردن آنها به آموزش در حیطه دانش و مهارت

چالش‌های آموزش و ارتقای اخلاق در علوم پزشکی ۲

- ۶ - تلقی نکردن آموزش و پژوهش به عنوان یک حرفه
- ۷ - نادیده گرفتن نقش عرصه‌ها یا محیط‌های دانشگاهی، در یادگیری و ترویج اخلاق و رفتار حرفه‌ای
- ۸ - محدود کردن اخلاقیات به ظواهر و جنبه‌های محدود
- ۹ - برنامه‌ریزی و اجرای نادرست آموزشی
- ۱۰ - غفلت از ابزار و شیوه‌های مناسب یادگیری و شکل‌گیری باورها و رفتار درست
- ۱۱ - بی‌توجهی به ارزیابی مناسب در حیطه نگرش و رفتار حرفه‌ای
- ۱۲ - شکل‌گیری باورها و رفتار نادرست قبل از دانشگاه

The Fundamental Values of Academic Integrity

HONESTY

HARDWORK

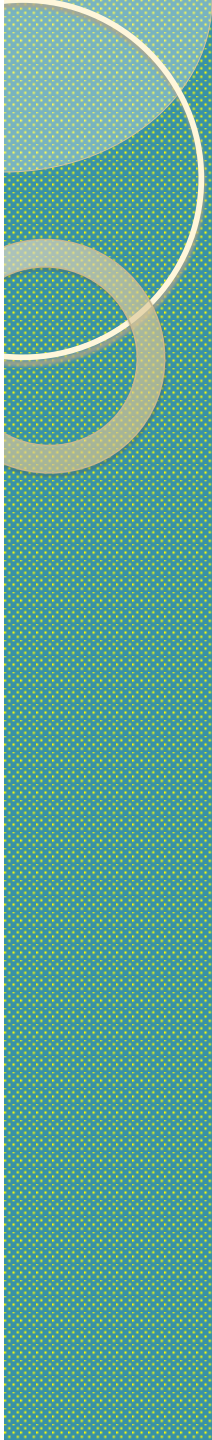
FAIRNESS

RESPECT

RESPONSIBILITY

COURTESY

Academic Integrity
Academic Ethics
Academic
Professionalism

Definition of Integrity

- کیفیت صداقت و داشتن اصول اخلاقی قوی
- پایبندی به قانون به ویژه ارزشهای اخلاقی

INTEGRITY

“integrity is a commitment, even in the face of adversity, to five fundamental values:

1. Honesty
2. Trust
3. Fairness
4. Respect
5. responsibility

Center for Academic Integrity.

The Fundamental Values of Academic Integrity, 1999.

Academic integrity

یکپارچگی علمی به معنای عمل به ارزشهای صداقت،
اعتماد، عدالت، احترام و مسئولیت پذیری در
یادگیری، تدریس و تحقیق، ارائه خدمات و مدیریت
نظام سلامت است.

Academic integrity

- Teaching with integrity
- Learning with integrity
- Research integrity
- Professional integrity
- Management integrity

جدول ۱- هنجارها (آداب) و ضد هنجارها (آفات) در آموزش و پژوهش

اختصار	هنجارهای علم (مورد تأکید مرتئن)	اختصار	ضد هنجارهای علم (مورد تأکید میترورق)
C Communism	اشتراک‌گرایی: یافته‌ها و اکتشافات علمی ثروت یا حق فردی پژوهشگران نیست بلکه به مثابه میراثی مشترک به جامعه علمی و حتی به جامعه جهانی تعلق دارد. اشتراک‌گرایی بر این امر دلالت دارد که حتی خود اندیشمندان نیز به عنوان شخص به میراث فرهنگی بشریت تعلق دارند؛ میراثی مشترک و ایشسته از دانش نسلهای گذشته و حال که هیچ شخص، گروه یا دولتی نباید مدعی خصوصی آن باشد.	S / M Solitariness / Miserism	فردگرایی/خسنت‌گرایی: ویژگیهای اجتماعی دانشمندان در زمره عواملی هستند که بر چگونگی قضاوت درباره آثار آنان قویاً تأثیر می‌گذارند. به علاوه هیچ مانی برای تسری حقوق مالکیت فردی به حیطه علم و اصال کنترل حفاظتی بر یافته‌ها، نوآوریها و اکتشافات علمی وجود ندارد. در دنیای علم، رازداری و اختفای اکتشافات و یافته‌های علمی یک عمل ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.
U Universalism	جهان‌روایی / عام‌گرایی: آثار و دملوی علمی مستقل از خصوصیات شخصی و یا اجتماعی اقله‌کنندگان آنها مثل طبقه، منزلت اجتماعی، نژاد، ملیت، مذهب و ... بر اساس قابلیت و محتوای آنها داوری می‌شوند. جهان‌روایی مبنی این گفته از لویی پاستور است که «دانشمندان وطن‌دار، ولسی علم وطن ندارند».	P Particularism	خاص‌گرایی: ویژگیهای اجتماعی و یا شخصی دانشمندان از مولی هستند که شدیداً روی اینکه چگونه اثر علمی وی مورد قضاوت قرار گیرد، مؤثرند. التزام به خاص‌گرایی، صیقاً ریشه در خاصیت ذاتی علم دارد.
D Disinterested- ness	بی‌غرضی عاطفی: دانشمندان به طور بیطرفانه‌ای برای نیل به هدف اصلی خود (جستجوی حقیقت) پیشرفت دانش و تولیداً برای کسب پادشهای فردی تلاش می‌کنند. پژوهش باید در فضایی آزاد و دور از تصورات قالبی و تمسبه‌های عقیدتی، حرفه‌ای، فرهنگی، مذهبی و سیاسی انجام شود تا به نتایج و اثرات مثبت و مفید منتهی گردد.	I Intersedness	غرض‌ورزی عاطفی: هر یک از پژوهشگران، پیوسته در پی تأمین منافع و حلاقت فردی خود و گروه محدودی از دانشمندان (اجتماع علمی ذینفع) هستند که به آن تعلق دارند.
O Originality	اصالت: اصالت ارزشمند است برای اینکه برخی از ابعاد مهم دنیای طبیعی برای اولین بار معلوم و ارائه می‌شوند. فقط پژوهشهای اصیل هستند که یک خدمت یا دستاورد علمی واقعی تلقی می‌شوند. برای به رسمیت شناخته‌شدن در مجامع علمی، اصالت کشف بسیار مهم است. این هنجار، دانشمندان را به پیشی گرفتن از دیگران برای ثبت اکتشافات و اختراعات و کسب اولویت برای به رسمیت شناخته‌شدن در اجتماع علمی سوق می‌دهد.	NO Non – Originality	عدم اصالت: الهام گرفتن و اقتباس از پژوهشها و دستاوردهای علمی دیگران جزو اصالتات و ویژگیهای انسانی و ضامن پیشرفت انسان در تمدن است. کشف و گزارش یافته‌های علمی جدید، به ندرت به دست می‌آید. برداشت از نظرات دیگران اصلاً کار غیر اخلاقی نیست.
S Organized Skepticism	شک سازمان‌یافته: هر پژوهشگری نسبت به بررسی دقیق، نقد و تردید هر فرضیه یا یافته‌ای که می‌تواند شامل یافته‌های شخص خودش نیز باشد، متبحر و مجاز است و باید قضاوت و نتیجه‌گیری نهایی را تا حصول شواهد لازم، به توفیق بیندازد.	D Organized Dogmatism	تعصب علمی سازمان‌یافته: دانشمندان باید به یافته‌های فردی خود یقین کامل داشته و از آن دفاع کنند حتی اگر یا شک و تردید قوی دیگران روبرو شده باشند.
Hu/M Humblesness / Modesty	تواضع و فروتنی: این هنجار، بر مراعات تواضع و شکسته‌نفسی در اجتماعات علمی تأکید دارد. تواضع در علم انواع متنوعی دارد از جمله قدردانی از میراث دانش برجای مانده از پیشینیان. بر این اساس، بررسی پیشینه پژوهشی فقط صلی ابزاری برای پیشبرد پژوهش نیست بلکه به نحوی گرامیداشت آنهایی است که شیوای برای پژوهش ارائه کرده‌اند. همچنین اعتراف دانشمندان بر ضفهای شخصی و محدودیتهای دانش خود، گالیله همیشه خود و دانشجویانش را به گفتن عبارت «من نمی دانم» توسعه می‌کرد.	I Immodesty	جسارت و گستاخی: به رغم آنکه خوندنایی، مطلق‌گویی و ابراز گستاخانه و به دور از تواضع دملوی علمی، صلی تقبیح شده است ولی در میان دانشمندان، کاری نسبتاً رایج و مجاز است. هرگونه اصرار در منحصر به فرد بودن، خدمت به علم و رشته علمی است. ابراز تواضع و تکرار نامقولانه آنکه می‌تواند آن را تا حد یک رفتار ملیانه و زشت تنزل دهد، در زمره مصادیق صده بی ادبی در علم است.
R Recognition	به رسمیت شناختن / به رسمیت شناخته شدن: دانشمندان باید شایستگیهای دیگران را به رسمیت بشناسند. به رسمیت شناخته‌شدن و آوازه در واقع، سمبل و یا به نوعی پاداش برای عملکرد علمی و آکادمیک خوب در میان اصحاب علم است. باید بین به رسمیت شناخته شدن افتخارآمیز (Honorific) و ابزاری (Instrumental) تمایز قابل شده و به مولی از قبیل گذشت زمان، توجه همکاران، ارجاع به یافته‌ها و غیره، در پرداختن به این هنجار توجه داشت.	NR Non – Recognition	عدم به رسمیت شناخته شدن: اگر به رسمیت شناخته‌شدن، ثبات پدی به دنبال داشته باشد و باعث بیگانگی و انزوای دانشمندان در جامعه گردد، به تدریج R جای خود را به NR یا فقدان رسمیت یا وجهه علمی می‌دهد.

جدول ۲- معیارهای رفتار اخلاقی در علم

(بایدها و نبایدها برای دانشمندان، استادان، پژوهشگران)

ردیف	معیار / اصل اخلاقی	تعریف
۱	Honesty	درستکاری / راستگویی نباید داده‌ها و یافته‌ها علمی را چل، تحریف و یا سوء تفسیر نمایند بلکه باید در تمامی جنبه‌های فرایند پژوهش، عینی و بدون سوگیری، درستکار باشند.
۲	Accuracy / Precision	دقت باید از ارتکاب خطا در پژوهش اجتناب کنند، بویژه در ارائه نتایج آنها. باید خطاهای آزمایشی، روش‌شناختی و انسانی را به حداقل برسانند.
۳	Openness	آزاد اندیشی / بلند نظری باید از داده‌ها، نتایج، روش‌ها، اندیشه‌ها و ابزارهای خود مشترکاً استفاده کنند. آنها باید به دیگران نیز اجازه دهند تا آثارشان را بررسی کرده و ظرفیت انتقاد و ظهور اندیشه‌های جدید را داشته باشند.
۴	Scientific Freedom	آزادی علمی باید برای انجام پژوهش نسبت به هر مسأله یا فرضیه‌ای آزاد باشند. آنها باید نسبت به پی‌گیری عقاید جدید و نقد اندیشه‌ها و آراء قدیمی مجاز باشند.
۵	Credibility	معتبر بودن باید مدارک یا امتیازات تحصیلی خود را از سازمانهای رسمی، با صلاحیت و معتبر دریافت کرده باشند نه از مؤسسه‌هایی که صلاحیت این کار را ندارد.
۶	Teaching Instructing Training	تعلیم و تربیت باید به تربیت شاگردان میادرت ورزیده و از چگونگی یادگیری و به‌کارگیری دانش مقید و انریخش از جانب آنها اطمینان حاصل کنند. آنها می‌بایست عموم مردم را درباره علم، پرورش و آگاهی بدهند.
۷	Social Responsibility	مسئولیت‌پذیری اجتماعی باید از خسارت زدن به جامعه، اجتناب ورزند و در راستای ایجاد منافع اجتماعی تلاش نمایند. باید مردم را درباره نتایج و پیامدهای فعالیت‌های علمی خود و حتی دیگران آگاهی بدهند.
۸	Legality	قانون‌مداری باید در فرایند پژوهش، قوانین و مقررات مربوط به کارشان را رعایت کنند.
۹	Opportunity	فرصت نباید به‌طور غیرمتصفانه و فرصت‌طلبانه، استفاده از منابع علمی یا پیشرفت در حرفه علمی را تصاحب کنند.
۱۰	Mutual Respect	احترام متقابل باید با همکاران خود با احترام رفتار نمایند. همکاری و اعتماد سنگ بنای جامعه علمی است. چنانچه دانشمندان به یکدیگر ارزش و احترام نگذارند، کاخ دانش درهم می‌شکند.
۱۱	Efficiency	کارایی باید از منابع موجود به‌طور مؤثر استفاده نمایند، چون در هر جامعه‌ای دانشمندان، منابع اقتصادی، انسانی و فنی محدودی در اختیار دارند.
۱۲	Respect to Ethical Rights of Subjects	احترام به حقوق اخلاقی آزمودنیها نباید، به هنگام استفاده از نمونه‌های انسانی در آزمایشهای علمی، از حقوق یا شأن انسانی تخطی کنند. آنها باید با آزمودنیهای غیرانسانی هم با احترام رفتار کرده و به هنگام استفاده از آنها در آزمایشهای علمی، مراقب کلیه ملاحظات اخلاقی باشند.

Ethical Issues: Authors' Seven Deadly Sins

	Sin	Examples
1	Carelessness/ مسامحه	سو گيري در استناد ، کتمان حقيقت، غفلت
2	Redundant publication انتشار تکراري	Same tables or literature review reported without noting prior source
3	Unfair authorship/ تاليف نا عادلانه	نارسايي در شموليت نويسندگان واجد شرايط، نويسندگان افتخاري
4	Unrevealed conflicts of interest	Failure to cite funding source
5	نقض حقوق بشر / حيوانات	No approval from Review Board or Ethics Committee
6	Plagiarism / سرقت ادبي	Reproducing others' work or ideas without as one's own
7	Other Fraud ساير تقلب ها	داده سازي، تحريف داده ها ، سوء استفاده از ايده هاي ديگران و يا طرح هاي ارائه شده

Professional Development

۱- ارتقای حرفه ای چیست ؟

پیشرفت یا ارتقای یک فرد در زمینه نقش‌ها و عملکرد حرفه‌ای خود

Professional Development

۲- ارتقای حرفه ای درآموزش به چه مفهوم است ؟

ارتقای حرفه ای یک مدرس عبارت است از افزایش توانمندی، تجربه و کارآیی او در زمینه تدریس توأم با ارزیابی سازمان یافته تدریس

ویژگیهای یک مدرس خوب

- مهارتهای تدریس به تناسب حیطه های یادگیری و نیاز دانشجو
- برقراری ارتباط با محبت و در دسترس دانشجویان بودن
- برنامه ریزی و سازماندهی فعالیتهای آموزشی
- تناسب بین توانایی و سطح دانشجویان با محتوای درس
- آموزش فعال، با مشارکت دانشجویان فعالیتهای آموزشی
- تعهد به ارتقای عملکرد حرفه ای با یادگیری بیشتر درباره آموزش و بازاندیشی
- علاقه به آموزش و بخشندگی علمی
- ترویج تفکر و یادگیری عمیق در مقابل یادگیری سطحی
- ارزیابی متناسب با هدفهای یادگیری و بازخورد مناسب در مورد عملکرد دانشجویان
- احترام به دانشجویان و ارتقای استانداردهای موفقیت آنان

ردیف	معیار ارزیابی	نامعلوم	وجود ندارد	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	روش / ابزار گردآوری اطلاعات ^۱
۱	برنامه کاری خود را بر اساس آئین نامه ها و مقررات آموزشی تنظیم می‌کند.							بررسی اسنادی + نظرخواهی
۲	به موقع در کلاس درس، آزمایشگاه، بخش بالینی و سایر عرصه های کاری و آموزشی حاضر می‌شود.							نظرخواهی + بررسی اسنادی
۳	برنامه آموزشی و وظایف حرفه ای خود را به درستی انجام می‌دهد.							نظرخواهی + بررسی اسنادی
۴	بر طبق برنامه کاری در دسترس دانشجویان، همکاران و بیماران می‌باشد.							نظرخواهی
۵	با دانشجویان، بیماران و همکاران بخوبی رفتار می‌کند.							نظرخواهی
۶	روشها و ابزار آموزشی را بدرستی و متناسب با اهداف آموزشی و نیاز فراگیران بکار می‌برد.							نظرخواهی + بررسی اسنادی
۷	به آموزش و پیشرفت تحصیلی دانشجویان همواره اهتمام می‌کند.							نظرخواهی
۸	برای ارزیابی دانشجویان از روشها و ابزار مناسب استفاده می‌کند.							نظرخواهی + بررسی اسنادی
۹	در آموزش، نظارت و ارزشیابی کارکنان و دانشجویان همواره بدور از تبعیض و عادلانه رفتار می‌کند.							نظرخواهی
۱۰	شئونات انسانی و علمی را بعنوان یک الگوی رفتاری همواره رعایت می‌کند.							نظرخواهی
۱۱	فضایل اخلاقی و معنوی مانند نوع دوستی، بخشندگی، رازداری، صداقت و درستکاری را در عمل مراعات می‌کند.							نظرخواهی
۱۲	در ارتقای دانش، مهارت و رفتار اخلاقی و حرفه ای خویش پیوسته تلاش می‌کند.							نظرخواهی + بررسی اسنادی
۱۳	آزاد اندیشی و تفکر منطقی و خلاق را در دانشجویان و محیطی علمی ترویج می‌کند.							نظرخواهی

^۱ برای انجام ارزشیابی استفاده از راهنمای ارزشیابان در بکارگیری چک‌لیست ارزشیابی بایستی مورد توجه قرار گیرد.

معیار ارزیابی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز در زمینه اخلاق حرفه‌ای و پاسخگویی اجتماعی

ردیف	معیار ارزیابی
۱	برنامه کاری خود را بر اساس آئین نامه ها و مقررات آموزشی تنظیم می‌کند.
۲	به موقع در کلاس درس، آزمایشگاه، بخش بالینی و سایر عرصه های کاری و آموزشی حاضر می‌شود.
۳	برنامه آموزشی و وظایف حرفه ای خود را به درستی انجام می‌دهد.
۴	بر طبق برنامه کاری در دسترس دانشجویان، همکاران و بیماران می‌باشد.
۵	با دانشجویان، بیماران و همکاران بخوبی رفتار می‌کند.
۶	روشها و ابزار آموزشی را بدرستی و متناسب با اهداف آموزشی و نیاز فراگیران بکار می‌برد.
۷	به آموزش و پیشرفت تحصیلی دانشجویان همواره اهتمام می‌کند.
۸	برای ارزیابی دانشجویان از روشها و ابزار مناسب استفاده می‌کند.
۹	در آموزش، نظارت و ارزشیابی کارکنان و دانشجویان همواره بدور از تبعیض و عادلانه رفتار می‌کند.
۱۰	شئونات انسانی و علمی را بعنوان یک الگوی رفتاری همواره رعایت می‌کند.
۱۱	فضایل اخلاقی و معنوی مانند نوع دوستی، بخشندگی، رازداری، صداقت و درستکاری را در عمل مراعات می‌کند.
۱۲	در ارتقای دانش، مهارت و رفتار اخلاقی و حرفه ای خویش پیوسته تلاش می‌کند.
۱۳	آزاد اندیشی و تفکر منطقی و خلاق را در دانشجویان و محیطی علمی ترویج می‌کند.

معیار ارزیابی اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز در زمینه اخلاق حرفه‌ای و پاسخگویی اجتماعی

ردیف	معیار ارزیابی
۱۴	از نظرات و انتقادات دیگران استقبال کرده و در اصلاح خطاهای خویش کوشش می‌کند.
۱۵	در رشته تحصیلی و حوزه کاری خود نسبت به شناسایی نیازهای حال و آینده جامعه به روش علمی اقدام می‌کند.
۱۶	نسبت به حفظ جان، ارتقای سلامت و پاسداری از کرامت انسانها متعهد است.
۱۷	آموزش و عملکرد مبتنی بر آخرین دستاوردها و شواهد معتبر علمی را ارج نهاده و از اقدامات سلیقه‌ای و غیر مستند احتراز می‌کند.
۱۸	همواره در جهت نوآوری و ارتقای مرزهای دانش کوشش می‌کند.
۱۹	از خودمحوری پرهیز و بصورت مشارکتی و گروهی کار می‌کند.
۲۰	در پژوهش و انتشارات علمی اصول اخلاقی و حقوق مؤلفین را به دقت مراعات می‌کند.
۲۱	به تدریس و آموزش دانشجو عشق ورزیده و به آن اهمیت می‌دهد.
۲۲	در رابطه با خطاهای دانشجویان و سایر همکاران و دیگران با گشاده رویی و بخشنده‌گی رفتار می‌کند.
۲۳	از وقت و توانایی خود در راستای کمک به دانشجویان و موسسه آموزشی به طور کامل و اثربخش استفاده می‌کند.
۲۴	از موقعیت خود و یا نیاز دانشجویان هرگز سوء استفاده نمی‌کند.
۲۵	به ایجاد محیط یادگیری انسانی، مشوق، با نشاط و منضبط کمک می‌کند.
۲۶	به هنگام تعارض منافع، نیازهای بیماران و دانشجویان را در اولویت قرار می‌دهد.
۲۷	برای ایفای نقش حرفه‌ای مناسب، اوقات فراغت، سلامت فردی و نیازهای خانواده خویش را بدرستی مدیریت می‌کند.

هدفهای یادگیری در حوزه های مختلف اخلاق دانشگاهی:

۱. مراقبت از بیماران را در درجه اول اهمیت قرار دهید.
۲. با تمامی بیماران مودبانه و دلسوزانه رفتار کنید.
۳. برای شخصیت و مسائل خصوصی بیماران خود ارزش قائل شوید.
۴. به سخنان بیمار گوش فرا دهید و به نقطه نظرات وی احترام بگذارید.
۵. اطلاعات لازم را به زبان قابل فهم به بیمار خود منتقل کنید.
۶. به حق بیماران در مورد دخالت تام در تصمیماتی که جهت مراقبت از آنها اتخاذ می شود احترام بگذارید.
۷. دانش و مهارتهای حرفه ای خود را روزآمد نگه دارید.
۸. محدوده صلاحیتهای حرفه ای خود را رعایت کنید.

مذہب‌های یادگیری در حوزه‌های مختلف اخلاق دانشگاهی: (۲)

۹. صادق و قابل اعتماد باشید.

۱۰. برای اطلاعات محرمانه ارزش قائل شوید و از آنها حفاظت کنید.

۱۱. اطمینان حاصل کنید که عقاید شخصی شما موجب پیش داوری در مراقبت از بیمارتان نخواهد شد.

۱۲. در صورتیکه با توجه به شواهد منطقی معتقدید که احتمال دارد شما یا همکارتان برای طبابت در موردی فاقد صلاحیت لازم باشید برای حفظ بیماران از خطر و ارجاع آنها به پزشک مناسب به سرعت عمل کنید.

۱۳. از موقعیت خود به عنوان یک پزشک سوء استفاده نکنید.

۱۴. با همکاران خود به شیوه‌ای که به بهترین نحو به خواسته‌های بیماران پاسخ دهد همکاری کنید.

